

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KONTROLIERIUS

PAŽYMA DĖL X SKUNDO PRIEŠ KAUNO MIESTO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJĄ

2017-02-01 Nr. 4D-2016/2-1430
Vilnius

I. SKUNDO ESMĖ

1. Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierius 2016-10-20 gavo Kauno „A“ pagrindinės mokyklos (toliau vadinama – ir Mokykla) bendruomenės narės X (toliau vadinama – Pareiškėja) pakartotinį skundą dėl Kauno miesto savivaldybės (toliau vadinama – Savivaldybė) administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus 2016-02-09 Mokyklos bendruomenės kreipimąsi raštu.

2. Pareiškėja skunde, be kitų aplinkybių, nurodo:

2.1. „2016-01-22 raštu Nr. (1.9)-SR-13 Mokyklos taryba kreipėsi į Savivaldybės švietimo skyrių dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 bendrojo plano projekto, išreikšdama jam nepritarimą. Šį raštą Savivaldybės švietimo skyrius persiuntė Lietuvos Respublikos švietimo ministerijai. 2016-02-09 raštu Nr. SR-508 į jį atsakė Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerija“ (šių ir kitų citatų kalba netaisyta).

2.2. „2016-02-09 Mokyklos bendruomenė pateikė kreipimąsi su papildomais bendruomenės nepritarimo argumentais bei pasiūlymais dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 bendrojo plano su 1601 parašais. Šį Kreipimąsi Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija gavo 2016-02-10 elektroniniu paštu bei 2016-02-11 paštu [...]. Savivaldybės švietimo skyrius, įskaitant Savivaldybės administracijos direktorių, Kreipimąsi gavo 2016-02-09 [...].“

2.3. „Iš Kreipimosi pirmo lapo aiškiai matyti keliems asmenims jis buvo adresuotas, t. y. teikiamas ir Savivaldybės administracijos direktoriui, tačiau Lietuvos Respublikos švietimo ministerija 2016-02-15 raštu Nr. SR-617 dar kartą persiuntė jį Savivaldybės administracijos direktoriui pagal kompetenciją (galimai dėl to, jog savivaldybės vykdomoji institucija pirma apsvarstytą ir tik po to pateiktą Ministerijai). [...] minėtas Kreipimasis buvo aktualus dėl 2016-02-23 Savivaldybės tarybos posėdžio, kuriame buvo svarstomas klausimas, susijęs su Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016 - 2020 bendrojo plano patvirtinimu, nes būtent jame numatyta reorganizuoti Mokyklą. Tas matyti ir iš Kreipimosi turinio, suprantama ir žinoma Savivaldybei.“

2.4. „Savivaldybės administracija po tarybos posėdžio, t.y. 2016-03-01 raštu Nr. (33.200)2-1003 atsakydama į Lietuvos Respublikos švietimo ministerijos 2016-02-15 raštą Nr. SR-617, kuriuo Savivaldybės administracijai buvo persiūstas Kreipimasis, adresuodama jį Mokyklos tarybai nurodė Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministerijos 2016-02-09 rašto Nr. SR-508 turinį bei tai, jog 2016-02-23 tarybos posėdyje Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 bendrasis planas buvo patvirtintas. Kitaip tariant, nurodė, jog yra atsakiusi Lietuvos Respublikos švietimo ministerija ankstesniu, t. y. raštu

2016-02-09 raštu Nr. SR-508, o apie Lietuvos Respublikos švietimo ministerijos jai persiūtą Kreipimąsi 2016-02-15 raštu Nr. SR-617, kurį pati Savivaldybės administracija tiesiogiai gavo 2016-02-09 nutylima, lyg jo ir nebūtų. [...]. Savivaldybės administracija į gautą Kreipimąsi nei pagal numeraciją, nei pagal rašto turinį neatsakė ir jame nurodytų argumentų nesvarstė. Dėl minėtų prižasčių skunde Lietuvos Respublikos Seimo kontrolieriui buvo teigiama, jog į 2016-02-09 Kreipimąsi atsakyta nebuvo. [...].“

2.5. „[...] Savivaldybės administracija klaidina, jog Kreipimesi nurodyti argumentai buvo aptarti individualių pokalbių metu, nors to niekada nebuvo, jau nekalbant apie tai, jog į raštą reiktu atsakinėti raštu. Savivaldybė į nieką nereagavo bei neatsakinėjo, galimai dėl to, kad suprato, jog per skubėjimą parengti planą neatsižvelgė į faktines aplinkybes, nurodytas Kreipimesi bei siekė paslėpti savo klaidas. Pavyzdžiui, neatsižvelgė, tiksliau pamiršo, kad 2012 metais Mokykla turėjo optimalų mokinių skaičių, kas matyti iš ankstesnio pertvarkos plano, kuris sumažėjo, kadangi Savivaldybė 2013 metais Mokyklą pertvarkė iš vidurinės į pagrindinę dėl tuo metu buvusio teisinio reglamentavimo. Būtent dėl šios pertvarkos Mokykla neteko dalies mokinių (kaip minėta, iki jos Mokykloje buvo didesnis nei optimalus mokinių skaičius), ją turėjo palikti vyresni mokiniai, o kartu su jais išeidinėjo, ir dalis jaunesnių - jų broliai ar seserys. Todėl po kelių metų staiga sugalvota nauja pertvarka, tiksliau reorganizacija, grindžiama mokinių skaičiaus mažėjimu nuo 2012 m. rodo, jog Savivaldybės vykdomoji institucija buvo tiesiog pamiršusi 2013 metų pertvarką.“

2.6. „Šių aplinkybių kontekste, atitinkamai vertinamas ir Savivaldybės neatsakymas į Kreipimąsi, kuriame primenama apie buvusią pertvarką, nesvarstymas jo argumentų. [...].“

3. Konkrečius prašymas skunde Seimo kontrolieriui nesuformuluotas.

4. Kartu su skundu, be kita ko, pateikta:

4.1. **Mokyklos direktorės ir Mokyklos tarybos pirmininko 2016-01-22 raštas Nr. (1.9)SR-13, adresuotas Savivaldybės administracijai (kopija), kuriame nurodyta:**

„[...] [Mokyklos] taryba, išanalizavusi darbo grupės apibendrintą informaciją iš mokinių, mokinių tėvų ir mokytojų savivaldos institucijų dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo, pertvarkymo ir struktūrinių pertvarkymų 2016-2020 metų priemonių plano projekto, aptarusi juos su bendruomene, teikia šiuos pasiūlymus:

1. [Mokyklos] dalį patalpų perleisti F mokyklai, nes [...] gyvena nemažai šios [...] mokyklos mokinių.

2. Teikti pasiūlymą G nuomotis [Mokyklos] erdves paskaitoms ir kitiems užsiėmimams.

3. Siūlyti [...] mokyklos-darželio „B“ pradinės klases perkelti į [Mokyklos] patalpas, sudarant sąlygas mokyklos-darželio patalpose formuoti daugiau ikimokyklinio ugdymo grupių.

4. Kreiptis į H, siūlant jiems panaudoti reikalingą dalį [Mokyklos] patalpų jau nuo 2016 m. rudens, kitą pastato dalį paliekant [Mokyklos] reikmėms.“

4.2. **Švietimo ir mokslo ministerijos 2016-02-09 raštas Nr. SR-508, be kita ko, adresuotas Savivaldybės administracijai ir Mokyklos tarybos pirmininkui (kopija), kuriame nurodyta:**

4.2.1. „Švietimo ir mokslo ministerija išnagrinėjo Savivaldybės administracijos 2016 m. sausio 26 d. raštą Nr. (33.194)R-446 „Dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano projekto vertinimo“ ir [Mokyklos] direktorės D bei Mokyklos tarybos pirmininko C 2016 m. sausio 22 d. raštą Nr. (1.9)SR-13 [...].

4.2.2. „[...] Švietimo ir mokslo ministerija, išanalizavusi pateiktus Savivaldybės ir minėtų mokyklų dokumentus, vertina, kad reorganizavimas yra pakankamai pagrįstas [...]. [Mokykla], [...], nesuformulavo argumentuotų siūlymų dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano projekto tobulinimo ([Mokykla] siūlo savo patalpas perleisti kitų įstaigų reikmėms, kai tai yra Savivaldybės tarybos prerogatyva; [...].“

4.2.3. „[...] Savivaldybės tarybai siūlytume tvirtinti parengtą Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano projektą.“

4.3. **Kreipimasis „Dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano“, adresuotas Savivaldybės tarybos nariams, Savivaldybės administracijos direktoriui, Savivaldybės administracijos Švietimo skyriui (registracijos Savivaldybėje data – 2016-02-09, registracijos Nr. D1-5) ir Švietimo ir mokslo ministerijai (kopija), kuriame, be kita ko, nurodyta:**

4.3.1. „[...] 2016 m. vasario 4 d. įvyko [Mokyklos] visuotinis susirinkimas. Mokyklos bendruomenė dar kartą pasisakė prieš plane numatytą [Mokyklos] reorganizavimą ir prašo Savivaldybės tarybos narių nepritarti pateiktam [Mokyklos] reorganizavimui. Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano projektas (toliau tekste – Plano projektas) parengtas nesulaukus pertvarkytos mokyklos realios veiklos galimybių, neanalizuojant situacijos, konkrečios mokyklos veiklos galimybės ir bendruomenės lūkesčių, neįvertinus plano įgyvendinimo rezultato ir pasekmių. [...]“

4.3.2. „[...] [Mokyklos] bendruomenė jaučiasi apgauta dėl tokios nenuoseklios politikos vykdymo. [...] Tiek Mokyklos, tiek mikrorajono bendruomenė daugiau nei 1600 parašų patvirtino nesutikimą dėl Mokyklos reorganizavimo. [...] Ikimokyklinių vaikų skaičius taip pat didėja, kas aiškiai nurodyta ir pačiame Plano projekte. Tiesa, jame dėstomos viena kitai prieštaraujantios nuostatos. Nurodyta, jog ikimokyklinių vaikų skaičius didėja, tačiau mokyklų skaičių planuojama kažkodėl mažinti, pamirštant, jog šie vaikai pradės lankyti mokyklas. [...]“

4.3.3. „Atkreiptinas dėmesys, jog [Mokyklą] yra saugioje, strategiškai patogioje vietoje, prie jos nėra judrių gatvių. [...] Mokykla aprūpinta reikalinga mokymo įranga ir mokymo priemonėmis, kuriama tinkama edukacinė aplinka. [...] 2015 metais Mokykla iš tėvų paramos ir sutaupyto aplinkos lėšų ugdymo aplinkos modernizavimui skyrė 26 tūkst. Eurų. [...] teigti, jog E yra geriau dalinai renovuota ar geresnė, nes turi bendradarbiavimo sutartį su KTU, jokio pagrindo nėra. Priešingai, bendruomenės nuomone, Mokykla yra labiau tinkama vaikams bei turi geresnes ugdymo sąlygas. [...] Mokyklos pakeitimas iškeltų [...] šeimoms nemažai naujų problemų, susijusių su vaiko kelione į mokyklą. [...], vaikams būtų sunku pasiekti E, kadangi tektų į Mokyklą važinėti visuomeniniu transportu. [...]“

4.3.4. „[...] Savivaldybės tarybos prašoma Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano, dalyje dėl [Mokyklos] reorganizavimo, prijungiant prie E, netvirtinti.“

4.3.5. „Siūloma atidėti klausimo dėl [Mokyklos] sprendimą [atidėti] ateičiai (bent keliems metams), leidžiant neseniai pertvarkytai [Mokyklai] veikti bei įgyvendinti strateginiame plane numatytus tikslus. [...]“

4.3.6. „Atkreiptinas dėmesys, jog [...] seniūnija – vienintelė seniūnija Kaune, kuri neturi gimnazijos. Tai yra, šiuo metu vienintelės seniūnijos – [...] seniūnijos – vaikų interesai, mokslo tęstinumas savo gyvenamojoje vietoje, yra ignoruojami. [...] [Mokyklą] ar E pertvarkius į gimnaziją, būtų išspręstos iš karto kelios problemos: [...] seniūnija turėtų gimnaziją, padidėtų mokinių skaičius. [...]“

4.4. **Švietimo ir mokslo ministerijos 2016-02-15 raštas Nr. SR-617, adresuotas Savivaldybės administracijai ir Mokyklos tarybos pirmininkui (kopija), kuriame nurodyta:**

4.4.1. „Švietimo ir mokslo ministerija išnagrinėjo [Mokyklos] tarybos pirmininko kreipimąsi dėl nepritarimo reorganizuoti Mokyklą prijungiant ją prie E. [...]“

4.4.2. „[Mokyklos] savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Savivaldybė. [...] persiunčiame Savivaldybės administracijai pagal kompetenciją nagrinėti [Mokyklos] tarybos pirmininko ir [...] bendruomenės kreipimesi keliamus klausimus dėl nepritarimo reorganizuoti Mokyklą prijungiant ją prie E. Prašome Savivaldybės administracijos direktorių teisės aktų nustatyta tvarka atsakyti pareiškėjui.“

4.5. Savivaldybės administracijos 2016-03-01 raštas Nr. (33.200)2-1003, adresuotas Mokyklos tarybos pirmininkui (kopija) (rekvizituose nurodyta, jog atsakoma į 2016-02-15 raštą Nr. SR-617), kuriame, be kita ko, nurodyta:

4.5.1. „[Mokyklos] savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Savivaldybė. Pagal Švietimo įstatymo 44 straipsnio nuostatas, Savivaldybės taryba bendrojo ugdymo mokyklas reorganizuoja, likviduoja ar pertvarko, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintomis Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėmis.“

4.5.2. „Tais atvejais, kai savivaldybės tarybos sprendimo projektas dėl bendrojo ugdymo mokyklų reorganizavimo, likvidavimo ar pertvarkymo prieštarauja mokyklos bendruomenės sprendimui, savivaldybės vykdomoji institucija siūlymus dėl tokios mokyklos reorganizavimo, likvidavimo ar pertvarkymo pateikia Švietimo ir mokslo ministerijai. Vadovaujantis galiojančiais teisės aktais, Savivaldybės administracija 2016 m. sausio 26 d. raštu Nr. (33.194) R-446 kreipėsi į Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministeriją dėl pritarimo sprendimo projekte minimos įstaigos reorganizavimui.“

4.5.3. „Švietimo ir mokslo ministerijos 2016 m. vasario 9 d. raštu Nr. SR-508 „Dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano projekto vertinimo“ teigiama, kad reorganizavimas yra pakankamai pagrįstas (mažėjantis mokinių skaičius pagrindinėse mokyklose, nepakankamas mokinio krepšelio lėšų dydis, nesukurta tinkama edukacinė aplinka).“

4.5.4. „Mokykla nesuformulavo argumentuotų siūlymų dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinkle pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano projekto tobulinimo.“

4.5.5. „Mokykla siūlo savo patalpas perleisti kitų įstaigų reikmėms, kai tai yra Kauno miesto tarybos prerogatyva. [...]“

4.5.6. „Kauno miesto taryba 2016 m. vasario 23 d. pritarė pasiūlymui „Dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano patvirtinimo“.

4.5.7. „Jeigu nesutinkate su Savivaldybės administracijos sprendimu, galite jį skųsti Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.“

5. Atkreiptinas dėmesys, jog Seimo kontrolierius, **2016-04-07** gavęs Pareiškėjos skundą ir 2016-05-13 skundo papildymo dokumentus dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), sprendžiant su Mokyklos reorganizavimu, prijungiant ją prie E, susijusius klausimus, **atliko tyrimą ir 2016-07-13 surašė pažymą Nr. 4D-2016/2-504.**

5.1. Savivaldybės administracija Seimo kontrolieriui Pareiškėjos 2016-04-07 skundo tyrimo metu pateiktoje informacijoje, be kita ko, nurodė, jog:

5.1.1. „[...] Kreipimasis „Dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano“, adresuotas Savivaldybės tarybai, Savivaldybės administracijos direktoriui, Savivaldybės administracijos švietimo skyriui, gauta Savivaldybėje 2016 m. vasario 9 dieną. Minėtus Kreipimosi raštus (visi trys Kreipimosi raštai vienodi) pavesta nagrinėti Švietimo skyriaus vedėjui. Kreipimasis, adresuotas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai, Savivaldybės administracijos Švietimo skyriui, gautas Savivaldybėje 2016 m. vasario 17 dieną (kreipimosi raštas toks pat, kaip prieš tai buvę trys). Minėtą kreipimąsi pavesta nagrinėti taip pat Švietimo skyriaus vedėjui. Kadangi Mokyklos kuratore nuo 2016 m. sausio 18 d. paskirta Savivaldybės administracijos Švietimo skyriaus vyriausioji specialistė Ilona Vitkauskienė, visi Kreipimosi egzemplioriai nukreipti jai. [...]“

5.1.2. „[...] Mokyklos bendruomenės Kreipimasis „Dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano“ pateiktas be datos, [...]. Pirmą kartą šis Kreipimasis buvo perskaitytas 2016 m. vasario 4 d. neeilinio tėvų susirinkimo metu. Kreipimesi nurodyti argumentai jau buvo aptarti su Mokyklos bendruomene individualių pokalbių, susitikimų su Mokyklos taryba metu. Naujų argumentų Kreipimesi nebuvo nurodyta. Be

to, kadangi Kreipimasis buvo adresuotas [Savivaldybės] tarybai, tai su šiuo dokumentu susipažino ir tarybos nariai, svarstant dėl tinklo plano tarybos komitetuose, frakcijose. Buvo pateikti visi suinteresuotų šalių argumentai. [Savivaldybės] tarybos posėdžio metu buvo sudaryta galimybė pasisakyti Mokyklos atstovams. [Savivaldybės] taryba, komitetai, įvertinę visumą nuomonių, argumentų, faktų, tame tarpe ir Kreipimesi išvardintas aplinkybes, susipažinę su švietimo ministro raštu, priėmė sprendimą. Kreipimesi Savivaldybės tarybos buvo prašoma Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano, dalyje dėl Kauno „A“ pagrindinės mokyklos reorganizavimo, prijungiant prie E, netvirtinti arba atidėti. Kadangi Savivaldybės administracija nevertina Savivaldybės tarybos sprendimų, o juos vykdo, todėl į 2016 m. vasario 9 d. Mokyklos bendruomenės Kreipimąsi [...] buvo atsakyta Savivaldybės administracijos 2016 m. kovo 1 d. raštu Nr. (33.200)R-1003, informuojant C, Mokyklos tarybos pirmininką, apie pagrindinius Savivaldybės tarybos sprendimų motyvus, nes Savivaldybės taryba klausimo sprendimo neatidėjo, kaip buvo prašoma, o priėmė balsų dauguma. Pareiškėjai X (jai pageidaujant) Savivaldybės administracijos 2016 m. kovo 1 d. rašto Nr. (33.200)R-1003 kopija išsiųsta 2016 m. kovo 1 d. e-paštu [...]. [...];“

5.1.3. „2016 m. vasario 9 d. Kauno „Mokyklos bendruomenės Kreipimasis Savivaldybės Peticijų komisijoje nebuvo svarstyta. Lietuvos Respublikos Peticijų įstatymo 4 straipsnyje įtvirtinti imperatyvūs reikalavimai kreipimuisi, kuris turėtų būti pirmiausia pripažintas peticija, tačiau reikia atkreipti dėmesį, kad minėtame rašte buvo išdėstyti nesutikimo su numatoma Mokyklos reorganizacija argumentai, tačiau prašymo pripažinti šį kreipimąsi peticija nebuvo. [...].“

5.2. **Seimo kontrolierius 2016-07-13 pažymoje Nr. 4D-2016/2-504 konstatavo, jog:**

5.2.1. Savivaldybė 2016-02-09 gavo Pareiškėjos ir Mokyklos tarybos pirmininko C kreipimąsi „Dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano“. Seimo kontrolierius, Tyrimo metu įvertinęs minėto 2016-02-09 Pareiškėjos ir Mokyklos tarybos pirmininko C kreipimosi *turinį*, nustatė, jog šiame rašte prašymo pripažinti šį kreipimąsi *peticija*, kaip tai reglamentuojama Peticijų įstatymo 4 straipsnio 1 dalis 3 punkte, nebuvo. Atsižvelgiant į tai, Seimo kontrolierius padarė išvadą, jog 2016-02-09 kreipimasis nelaikytinas peticija ir todėl pagrįstai nebuvo svarstomas Savivaldybės Peticijų komisijoje. Tyrimo metu pateiktoje informacijoje Savivaldybės administracija nurodė, jog į 2016-02-09 kreipimąsi 2016-03-01 raštu Nr. (33.200)2-1003 suinteresuotiems asmenims buvo pateiktas Savivaldybės administracijos atsakymas, be kita ko, informuojant apie tai, kad buvo kreiptasi į Švietimo ir mokslo ministeriją dėl pritarimo Mokyklos reorganizavimui, taip pat, jog buvo gautas minėtos ministerijos pritarimas, ir kad Savivaldybės taryba 2016-02-23 sprendimu Nr. T-81 patvirtino Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrąjį planą, kuriame numatyta reorganizuoti Mokyklą, prijungiant ją prie E;

5.2.2. Seimo kontrolierius pažymoje pateiktose išvadose taip pat pažymėjo, jog minėto Savivaldybės administracijos 2016-03-01 atsakymo Nr. (33.200)2-1003 rekvizituose netiksliai nurodyta rašto, į kurį atsakoma, data ir numeris. Savivaldybės administracija šiame 2016-03-01 rašte nurodė, jog atsakoma į 2016-02-15 raštą Nr. SR-617, t. y. į Švietimo ir mokslo ministerijos 2016-02-15 raštą Nr. SR-617, adresuotą Savivaldybei, tačiau ne į Pareiškėjos ir Mokyklos tarybos pirmininko C kreipimąsi „Dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano“, kurio registracijos Savivaldybėje data – 2016-02-09, registracijos Nr. D1-5. Atsižvelgiant į tai, Seimo kontrolieriaus nuomone, Pareiškėja 2016-04-07 skunde Seimo kontrolieriui nurodė, kad į 2016-02-09 kreipimąsi nebuvo atsakyta. Seimo kontrolierius siūlė Savivaldybės administracijai imtis priemonių, jog ateityje, Savivaldybės administracijai rengiant atsakymus į pareiškėjų kreipimusis, būtų laikomasi Dokumentų rengimo taisyklėse nustatytos tvarkos, ypač atkreipiant dėmesį į reikalavimus dokumentų rekvizitams (rengiant atsakymus, tiksliai nurodyti dokumento, į kurį atsakoma, gavimo datą, registracijos Nr. ir pan.);

5.2.3. Seimo kontrolierius pažymoje pateiktose išvadose akcentavo, jog Mokyklos

savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Savivaldybė ir, remiantis Seimo kontrolieriui pateikta informacija, Savivaldybės taryba 2016-03-15 priėmė sprendimą Nr. T-1 15 reorganizuoti Mokyklą iki 2016-08-31, prijungiant ją prie E. Seimo kontrolierius taip pat pažymėjo, jog Mokyklos reorganizavimo, prijungiant ją prie E, klausimas yra Savivaldybės tarybos kompetencija. Vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 12 straipsnio 2 dalyje, Seimo kontrolieriai netiria savivaldybių tarybų (kaip kolegialių institucijų) veiklos. Atsižvelgiant į tai, Seimo kontrolierius pažymėjo, jog **Seimo kontrolieriaus kompetencijai nepriskirtina vertinti Savivaldybės tarybos sprendimų (įtraukiant ir sprendimus, sietinus su Mokyklos reorganizavimu) teisingumo bei pagrįstumo;**

5.2.4. tyrimo metu taip pat buvo nustatyta, kad **Kauno apygardos administraciniame teisme buvo priimtas Mokyklos, Mokyklos tarybos ir Pareiškėjos skundas, kuriuo prašoma panaikinti Savivaldybės tarybos 2016-03-15 sprendimą Nr. T-1 15 „Dėl Kauno „A“ pagrindinės mokyklos reorganizavimo“ ir Savivaldybės tarybos 2016-03-15 sprendimą Nr. T-1 14 „Dėl priešmokyklinio ugdymo grupių ir klasių komplektų skaičiaus Kauno miesto savivaldybės biudžetinėse bendrojo ugdymo mokyklose nustatymo ir pritarimo priešmokyklinio ugdymo grupių ir klasių komplektų skaičiui viešosiose švietimo įstaigose, kuriose savivaldybė yra dalininkė, 2016-2017 mokslo metais“ dalyje dėl klasių nekomplektavimo Mokykloje.** Kauno apygardos administracinis teismas 2016-03-29 priėmė nutartį, kuria nutarė laikinai, iki teismo sprendimo šioje byloje įsiteisėjimo, sustabdyti Savivaldybės tarybos 2016-03-15 sprendimo Nr. T-1 15 galiojimą ir ginčijamo Savivaldybės tarybos 2016-03-15 sprendimo Nr. T-1 14 1 punkto dalies, susijusios su klasių nekomplektavimu Mokykloje, galiojimą. Minėta nutartimi teismas įpareigojo Savivaldybės tarybą ir Savivaldybės administraciją skubiai vykdyti nutartį. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2016-05-18 nutartimi byloje [...] nutarė pakeisti ir panaikinti Kauno apygardos administracinio teismo 2016-03-29 nutarties rezoliucinės dalies antrajame punkte nurodytą įpareigojimą Savivaldybės tarybą ir Savivaldybės administraciją nutartį vykdyti skubiai;

5.2.5. tyrimo metu Seimo kontrolierius buvo informuotas, kad dėl prasidėjusių teisminių ginčų Mokyklos reorganizavimas toliau nevykdomas. Atsižvelgiant į tai, **Seimo kontrolierius padarė išvadą, jog dėl Pareiškėjos skunde nurodytų aplinkybių vyksta teisminiai ginčai** ir, vadovaujantis Seimo kontrolierių įstatymo 17 straipsnio 1 dalies 4 punkte įtvirtinta nuostata, kuria remiantis, Seimo kontrolierius ne vėliau kaip per 7 darbo dienas nuo skundo gavimo dienos priima sprendimą atisakyti nagrinėti skundą, apie tai informuodamas pareiškėją, jeigu skundas tuo pačiu klausimus buvo išnagrinėtas arba yra nagrinėjamas teisme, bei to paties straipsnio 4 dalyje įtvirtinta nuostata, pagal kurią jeigu skundo tyrimo metu paaiškėja šio straipsnio 1 dalyje nurodytos aplinkybės (šiuo konkrečiu atveju – aplinkybė, kad skundas tuo pačiu klausimu (buvo) yra nagrinėjamas teisme), **priėmė sprendimą skundo tyrimą nutraukti.**

5.3. Seimo kontrolieriaus 2016-07-13 pažymoje Nr. 4D-2016/2-504 Savivaldybės administracijai pateikta rekomendacija:

imtis priemonių, kad ateityje, Savivaldybės administracijai rengiant atsakymus į pareiškėjų kreipimusis, būtų laikomasi Lietuvos vyriausiojo archyvaro 2011-07-04 įsakymu Nr. V-117 patvirtintose Dokumentų rengimo taisyklėse nustatytos tvarkos, ypač atkreipiant dėmesį į reikalavimus dokumentų rekvizitams.

6. Atsakydama į Seimo kontrolieriaus 2016-07-13 pažymoje Nr. 4D-2016/2-504 pateiktą rekomendaciją, Savivaldybės administracija 2016-08-31 raštu Nr. (33.192)R-3678 informavo, jog:

„Atsakydami į Jūsų 2016 m. liepos 13 d. pažymą Nr. 4D-2016/2-504 [...], atsižvelgdami į LR Seimo kontrolieriaus rekomendacijas, informuojame, kad su minima pažyma supažindinti visi Kauno miesto savivaldybės administracijos skyriai, informacija paskelbta Savivaldybės interneto

svetainėje 2016 m. liepos 20 dieną.“

II. TYRIMAS IR IŠVADOS

Skundo tyrimui reikšmingi teisės aktai

7. Lietuvos Respublikos įstatymai ir kiti teisės aktai

7.1. **Istatymai:**

7.1.1. *Seimo kontrolierių įstatyme* nustatyta:

12 straipsnis – „1. Seimo kontrolieriai tiria pareiškėjų skundus dėl pareigūnų piktnaudžiavimo, biurokratizmo ar kitaip pažeidžiamų žmogaus teisių ir laisvių viešojo administravimo srityje. 2. Seimo kontrolieriai netiria [...], savivaldybių tarybų (kaip kolegialių institucijų) veiklos. [...].“

20 straipsnio 3 dalis – „Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendaciją) privalo nagrinėti institucija ir įstaiga ar pareigūnas, kuriems toks siūlymas (rekomendacija) adresuojamas, ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti Seimo kontrolierių.“

7.1.2. *Vietos savivaldos įstatyme* nustatyta:

30 straipsnio 2 dalis – „Savivaldybės administracija: [...]; 6) rengia savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus; [...].“

7.1.3. *Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatyme* nustatyta:

3 straipsnis – „Įstaigos privalo teikti pareiškėjams informaciją. [...].“

4 straipsnis – „Įstaigos, teikdamos informaciją, vadovaujasi šiais principais: 1) *informacijos išsamumo*, reiškiančio, kad pareiškėjui turi būti pateikta visa pagal teisės aktus teiktina jo prašymo turinį atitinkanti informacija; 2) *tikslumo*, reiškiančio, kad pareiškėjui teikiama informacija turi atitikti įstaigos disponuojamą informaciją; 3) *teisėtumo*, reiškiančio, kad įstaigos veiksmai teikiant informaciją grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais teisės aktais; 4) *objektyvumo*, reiškiančio, kad įstaigos valstybės tarnautojai ar darbuotojai teikdami informaciją turi būti nešališki ir objektyvūs; 5) *pagalbos*, reiškiančios, kad visuomenei teikiama pagalba pasinaudoti galimybe gauti informaciją.“

7.1.4. *Viešojo administravimo įstatyme* nustatyta:

3 straipsnis – „Viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi šiais principais: 1) *įstatymo viršenybės*. Šis principas reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Administraciniai aktai, susiję su asmenų teisių ir pareigų įgyvendinimu, visais atvejais turi būti pagrįsti įstatymais; [...].“

7.2. **Kiti teisės aktai:**

7.2.1. Vyriausybės 2007-08-22 nutarimu Nr. 875 patvirtintose *Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklėse* (aktuali redakcija) reglamentuojama:

47 punktas – „Atsakymai parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį [...].“

7.2.2. Vyriausybės 2011-06-29 nutarimu Nr. 768 patvirtintose *Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklėse* (su vėlesniais pakeitimais) reglamentuojama:

38 punktas – „Kiekvienoje Mokyklų tinklo pertvarkos stadijoje visuomenei teikiama informacija apie vykstančius procesus.“

7.2.3. Švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1212 patvirtintame *Mokyklos bendruomenės sprendimų dėl savivaldybės mokyklų tinklo kūrimo priėmimo tvarkos apraše* reglamentuojama:

11 punktas – „Jei mokyklos taryba priima sprendimą nepritarti siūlomam mokyklos reorganizavimui, likvidavimui ar pertvarkymui, savivaldybės vykdomoji institucija įvertina mokyklos tarybos sprendime išdėstytus argumentus, į juos atsižvelgia ir koreguoja savivaldybės bendrojo plano projektą. Tuo atveju, jei savivaldybės vykdomoji institucija su mokyklos tarybos išdėstytais argumentais nesutinka, ji mokyklos tarybos sprendimą kartu su savivaldybės bendrojo plano projektu teikia Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai (toliau – ministerija) vertinti. Ministerija, išnagrinėjusi savivaldybės vykdomosios institucijos pateiktus dokumentus, teikia siūlymą savivaldybei ir konkrečiai mokyklos bendruomenei. Savivaldybės taryba tvirtina savivaldybės bendrąjį planą, atsižvelgdama į ministerijos siūlymus dėl konkrečios mokyklos reorganizavimo, likvidavimo ar pertvarkymo.“

7.2.4. Vyriausybės 1998-07-21 nutarimu Nr. 914 (Vyriausybės 2010-10-13 nutarimo Nr. 1457 redakcija) patvirtintuose *Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos nuostatuose* reglamentuojama:

8 punktas - „Švietimo ir mokslo ministerija, [...], atlieka šias funkcijas: [...]; 8.34. rengia įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektus, teikia pasiūlymus dėl atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų rengimo ir tobulinimo; [...].“

Teismų praktika

8. **Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktika**

8.1. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2012-03-01 nutartyje (administracinė byla Nr. A⁵⁰²-1605/2012), be kita ko, nurodyta:

„[...] Lietuvos Respublikos Konstitucija įtvirtina atsakingo valdymo (gero administravimo) principą (Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1999 m. gegužės 11 d., 2004 m. gruodžio 13 d. nutarimai, 2004 m. lapkričio 5 d. išvada). Vienas iš gero administravimo principų yra konstitucinė nuostata, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms (Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2005 m. gegužės 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A¹⁰-655/2005). Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo (toliau – ir Viešojo administravimo įstatymas) 1 straipsnyje, apibrėžiančiame aptariamo įstatymo paskirtį, nustatyta, jog šis įstatymas sudaro prielaidas įgyvendinti Lietuvos Respublikos Konstitucijos nuostatą, kad visos valdžios įstaigos tarnauja žmonėms; nustato viešojo administravimo principus, viešojo administravimo sritis, viešojo administravimo subjektų sistemą ir administracinės procedūros organizavimo pagrindus; garantuoja asmenų teisę apskųsti viešojo administravimo subjektų veiksmus, neveikimą ar administracinius sprendimus, taip pat teisę į įstatymais pagrįstą ir objektyvų asmenų prašymų, skundų ir pranešimų nagrinėjimą; įtvirtina kitas asmenų ir viešojo administravimo subjektų teises ir pareigas viešojo administravimo srityje. Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnyje nurodyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės, objektyvumo, proporcingumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, efektyvumo, subsidiarumo ir kitais šioje įstatymo normoje išvardytais principais. Tai reiškia, jog kiekviena viešojo administravimo institucija yra saistoma bendrųjų, be kita ko, konstitucinių teisės principų (teisinės valstybės, valdžios įstaigos tarnauja žmonėms, teisės viršenybės, draudimo diskriminuoti, asmenų lygybės prieš įstatymą, proporcingumo ir kt.) bei *gero administravimo, atsakingo valdymo* principų (teisėtumo, objektyvumo, nepiktnaudžiavimo valdžia, skaidrumo ir kt.).“

8.2. Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo 2016-09-16 apžvalgoje (Administracinė jurisprudencija. 2016, 30), be kita ko, nurodyta:

„Europos Sąjungos pagrindinių teisių chartija gerą administravimą įvardija kaip pagrindinę teisę. [...]. Administracinės taisyklės turi svarbią reikšmę įgyvendinant teisę, įskaitant ir teisę, susijusią su pagrindinių žmogaus teisių apsauga. Administracinė teisė savaime yra svarbus teisių apsaugos veiksnys. Antai, teisė būti išklaustam ir pareiga surinkti pakankamai informacijos (prieš priimant sprendimą) yra neatsiejama įvairių materialiuju teisių, laiduojamų nacionalinių konstitucijų

ir įstatymų, įgyvendinimo dalis. Todėl šios taisyklės gali veikti kaip priemonė tikslui - materialijų teisių įgyvendinimui konkrečioje situacijoje - pasiekti. [...]. Geras administravimas, įtvirtintas kaip asmenų subjektinė teisė, viešojo administravimo subjektus ne tik įpareigoja paisyti teisių reikalavimų, bet taip pat suteikia asmenims šios teisės įgyvendinamumo garantiją jų santykiuose su administraciniais organais (Wakefield 2007, 58-59). [...].“

Tyrimo išvados

9. Atsižvelgus į šio tyrimo metu nustatytas aplinkybes (pažymos 1–6 punktai), į teisinį reglamentavimą, nurodytą pažymos 7 punkte, ir į Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo praktiką, nurodytą pažymos 8 punkte, konstatuotina:

9.1. Pareiškėja **2016-04-07** skundu ir **2016-05-13** skundo papildymo dokumentais kreipėsi į Seimo kontrolierių dėl Savivaldybės pareigūnų veiksmų (neveikimo), sprendžiant su Mokyklos reorganizavimu susijusius klausimus. Iš tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos, be kita ko, **buvo nustatyta, kad:**

9.1.1. Savivaldybės administracija nurodė, jog į 2016-02-09 Mokyklos bendruomenės kreipimąsi raštu (toliau vadinama – ir Kreipimasis) 2016-03-01 raštu Nr. (33.200)2-1003 suinteresuotiems asmenims pateikė atsakymą (pažymos 5.1.2 punktas). Minėtame 2016-03-01 rašte Savivaldybės administracija informavo apie tai, kad 2016-01-26 buvo kreiptasi į Švietimo ir mokslo ministeriją dėl pritarimo Mokyklos reorganizavimui, taip pat, jog buvo gautas minėtos ministerijos pritarimas (pažymos 5.1.2 punktas);

9.1.2. Savivaldybės taryba 2016-02-23 sprendimu Nr. T-81 patvirtino Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrąjį planą, kuriame numatyta reorganizuoti Mokyklą, prijungiant ją prie E (pažymos 5.2.1 punktas)

9.1.3. Mokyklos savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija yra Savivaldybė ir Savivaldybės taryba 2016-03-15 priėmė sprendimą Nr. T-1 15 reorganizuoti Mokyklą (pažymos 5.2.3 punktas);

9.1.4. Kauno apygardos administraciniame teisme buvo priimtas Mokyklos, Mokyklos tarybos ir Pareiškėjos skundas, kuriuo prašoma panaikinti Savivaldybės tarybos 2016-03-15 sprendimą Nr. T-1 15 „Dėl Kauno „A“ pagrindinės mokyklos reorganizavimo“ ir Savivaldybės tarybos 2016-03-15 sprendimą Nr. T-1 14 „Dėl priešmokyklinio ugdymo grupių ir klasių kompleksų skaičiaus Kauno miesto savivaldybės biudžetinėse bendrojo ugdymo mokyklose nustatymo ir pritarimo priešmokyklinio ugdymo grupių ir klasių kompleksų skaičiui viešosiose švietimo įstaigose, kuriose savivaldybė yra dalininkė, 2016-2017 mokslo metais“ dalyje dėl klasių nekomplektavimo Mokykloje (pažymos 5.2.4 punktas).

9.2. Seimo kontrolierius, atsižvelgdamas į tai, kad Seimo kontrolieriaus kompetencijai nepriskirtina vertinti Savivaldybės tarybos sprendimų (įtraukiant ir sprendimus, sietinus su Mokyklos reorganizavimu) teisingumo bei pagrįstumo, bei į tai, jog tyrimo metu iš Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos buvo nustatyta, kad dėl Pareiškėjos skunde nurodytų aplinkybių vyksta teisminiai ginčai, priėmė sprendimą Pareiškėjos skundo tyrimą nutraukti (pažymos 5.2.5 punktas).

9.3. Atsižvelgiant į tai, kad Pareiškėjos 2016-04-07 skundo tyrimo metu buvo nustatyta, jog Savivaldybės administracijos 2016-03-01 atsakymo Nr. (33.200)2-1003 rekvizituose netiksliai nurodyta rašto, į kurį atsakoma, data ir numeris, vadovaudamasis Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 17 punktu, Seimo kontrolierius rekomendavo Savivaldybės administracijai imtis priemonių, jog ateityje, Savivaldybės administracijai rengiant atsakymus į pareiškėjų kreipimusis, būtų laikomasi Dokumentų rengimo taisyklėse nustatytos tvarkos, ypač atkreipiant dėmesį į reikalavimus dokumentų rekvizitams (rengiant atsakymus, tiksliai nurodyti dokumento, į kurį atsakoma, gavimo datą, registracijos Nr. ir pan.) (pažymos 4.1.2 punktas).

10. Seimo kontrolierių įstatymo 20 straipsnio 3 dalyje įtvirtinta nuostata, pagal kurią Seimo kontrolieriaus siūlymą (rekomendacija) **privalo nagrinėti** institucija ir įstaiga ar pareigūnas, kuriems toks siūlymas (rekomendacija) adresuojamas, ir apie nagrinėjimo rezultatus informuoti Seimo kontrolierių. Remiantis šia teisės norma, institucijos ir įstaigoms yra nustatyta imperatyvi pareiga apsvarstyti Seimo kontrolieriaus teikiamas rekomendacijas.

Atsakydama į 2016-07-13 pažymoje Nr. 4D-2016/2-504 pateiktą rekomendaciją, Savivaldybės administracija 2016-08-31 raštu Nr. (33.192)R-3678 informavo Seimo kontrolierių apie tai, jog su minėta pažyma buvo supažindinti visi Savivaldybės administracijos skyriai ir informacija 2016-07-20 paskelbta Savivaldybės interneto svetainėje (pažymos 6 punktą).

Pažymėtina, jog Savivaldybės administracija, minėtu 2016-08-31 raštu Nr. (33.192)R-3678 teikdama informaciją apie rekomendacijos nagrinėjimo rezultatus, nenurodė, kada ir koku būdu Savivaldybės administracijos skyriai buvo supažindinti su 2016-07-13 pažymoje Nr. 4D-2016/2-504 pateikta rekomendacija, taip pat nepateikė jokių tai patvirtinančių dokumentų, dėl to Seimo kontrolieriui kilo abejonų, ar minėta rekomendacija buvo įvykdyta tinkamai. Atsižvelgiant į tai, Savivaldybės administracijai tikslinga pateikti Seimo kontrolieriui papildomus dokumentus (informaciją), patvirtinančius 2016-07-13 pažymoje Nr. 4D-2016/2-504 nurodytos rekomendacijos įgyvendinimą.

11. Pareiškėja **2016-10-20** pakartotiniu skundu kreipėsi į Seimo kontrolierių dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), galimai netinkamai išnagrinėjus Kreipimąsi, pateikdama Seimo kontrolieriui anksčiau nežinomas papildomas aplinkybes.

Pareiškėjos pakartotiniame 2016-10-20 skunde, be kita ko, nurodoma, jog:

11.1. Savivaldybės administracija į gautą Kreipimąsi „nei pagal numeraciją, nei pagal rašto turinį neatsakė ir jame nurodytų argumentų nesvarstė“ (pažymos 2.4 punktą);

11.2. Savivaldybės administracija „klaidina, jog Kreipimesi nurodyti argumentai buvo aptarti individualių pokalbių metu, nors to niekada nebuvo“ (pažymos 2.5 punktą);

11.3. Savivaldybė „į nieką nereagavo bei neatsakinėjo, galimai dėl to, kad suprato, jog per skubėjimą parengti planą neatsižvelgė į faktines aplinkybes, nurodytas Kreipimesi bei siekė paslėpti savo klaidas“ (pažymos 2.5 punktą).

Atsižvelgiant į Pareiškėjos 2016-10-20 pakartotiniame skunde nurodytas Seimo kontrolieriui anksčiau nežinomas papildomas aplinkybes dėl Kreipimosi galimai netinkamo nagrinėjimo, šio tyrimo metu buvo vertinami Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmus (neveikimą), susijusius su Kreipimosi nagrinėjimu ir atsakymo suinteresuotiems asmenims teikimu.

12. Vadovaujantis Mokyklos bendruomenės sprendimų dėl savivaldybės mokyklų tinklo kūrimo priėmimo tvarkos aprašo 11 punkto nuostatomis, jei mokyklos taryba priima sprendimą nepritarti siūlomam mokyklos reorganizavimui, likvidavimui ar pertvarkymui, savivaldybės vykdomoji institucija įvertina mokyklos tarybos sprendime išdėstytus argumentus, į juos atsižvelgia ir koreguoja savivaldybės bendrojo plano projektą. Tuo atveju, jei savivaldybės vykdomoji institucija su mokyklos tarybos išdėstytais argumentais nesutinka, ji mokyklos tarybos sprendimą kartu su savivaldybės bendrojo plano projektu teikia Švietimo ir mokslo ministerijai vertinti. Ministerija, išnagrinėjusi savivaldybės vykdomosios institucijos pateiktus dokumentus, teikia siūlymą savivaldybei ir konkrečiai mokyklos bendruomenei.

Svarbu pažymėti, jog ***Mokyklos direktorė ir Mokyklos tarybos pirmininkas dar anksčiau nei Savivaldybės administracijai buvo pateiktas Kreipimasis, t. y. 2016-01-22 raštu Nr. (1.9)SR-13 kreipėsi į Savivaldybės administraciją, kuriame pateikė pasiūlymus dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų steigimo, reorganizavimo, likvidavimo, pertvarkymo ir struktūrinių pertvarkymų 2016-2020 metų priemonių plano projekto, kiek tai sietina su Mokyklos***

reorganizavimu (pažymos 4.1 punktas).

Iš tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktų dokumentų nustatyta, jog Savivaldybės administracija, gavusi minėtą Mokyklos direktorės ir Mokyklos tarybos pirmininko 2016-01-22 raštą Nr. (1.9)SR-13, 2016-01-26 raštu Nr. (33.194)R-446 kreipėsi į Švietimo ir mokslo ministeriją dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano projekto vertinimo (pažymos 4.2.1 punktas). Atsižvelgdama į tai, Švietimo ir mokslo ministerija 2016-02-09 raštu Nr. SR-508 pateikė Savivaldybės administracijai atsakymą (kopija Mokyklos tarybos pirmininkui), kuriame nurodė, kad išanalizavo „*pateiktus Savivaldybės ir minėtų mokyklų dokumentus*“, „*vertina, kad reorganizavimas yra pakankamai pagrįstas*“ ir kad „*[Mokykla], [...], nesuformulavo argumentuotų siūlymų dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano projekto tobulinimo ([Mokykla] siūlo savo patalpas perleisti kitų įstaigų reikmėms, kai tai yra Savivaldybės tarybos prerogatyva*“ (pažymos 4.2.2 punktas). Švietimo ir mokslo ministerija siūlė Savivaldybės tarybai tvirtinti parengtą Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano projektą (pažymos 4.2.3 punktas).

Šiame kontekste atkreiptinas dėmesys, kad Kreipimąsi Savivaldybės administracija gavo tik 2016-02-09, ir kad Švietimo ir mokslo ministerija tik 2016-02-15 raštu Nr. SR-617 persiuntė nagrinėti minėtą Kreipimąsi Savivaldybės administracijai, prašydama teisės aktų nustatyta tvarka atsakyti Pareiškėjui. Seimo kontrolieriaus nuomone, 2016-02-09 rašte Nr. SR-508 Švietimo ir mokslo ministerijos nurodytas pritarimas (siūlymas) Savivaldybės tarybai tvirtinti parengtą Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano projektą buvo pateiktas nevertinus Kreipimesi nurodytu Mokyklos bendruomenės argumentu, susijusiu su Mokyklos reorganizavimo netikslingumu, t. y. minėtas Švietimo ir mokslo ministerijos 2016-02-09 rašte Nr. SR-508 pateiktas pritarimas pateiktas, be kita ko, įvertinus ankstesnius Mokyklos direktorės ir Mokyklos tarybos pirmininko 2016-01-22 rašte Nr. (1.9)SR-13 nurodytus motyvus.

13. Seimo kontrolieriaus nuomone, Kreipimasis Savivaldybei ir Švietimo ir mokslo ministerijai galimai buvo pateiktas įvertinus Švietimo ir mokslo ministerijos 2016-02-09 raštą Nr. SR-508 ir jame nurodytus trūkumus bei Kreipimuisi galimai buvo siekiama tuos trūkumus pašalinti.

Remiantis Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 1 dalies 1 ir 10 punktais, viešojo administravimo subjektai (šiuo konkrečiu atveju – Savivaldybės administracija) savo veikloje, be kita ko, turi vadovautis *įstatymo viršenybės* principu, reiškiančiu, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti teisės aktuose, o veikla turi atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus, bei *skaidrumo* principu, reiškiančiu, kad viešojo administravimo subjekto veikla turi būti vieša, išskyrus įstatymų nustatytus atvejus.

Taip pat atkreiptinas dėmesys į Teisės gauti informaciją iš valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų įstatymo 3 straipsnyje reglamentuojama, jog įstaigos privalo teikti pareiškėjams informaciją. Šio teisės akto 4 straipsnyje reglamentuojami pagrindiniai principai, kuriais turi vadovautis įstaigos, teikdamos informaciją, t. y. *informacijos išsamumo* principas, reiškiantis, kad pareiškėjui turi būti pateikta visa pagal teisės aktus teiktina jo prašymo turinį atitinkanti informacija; *tikslumo* principas, reiškiantis, kad pareiškėjui teikiama informacija turi atitikti įstaigos disponuojamą informaciją, *teisėtumo* principas, reiškiantis, kad įstaigos veiksmai teikiant informaciją grindžiami šiuo ir kitais įstatymais ar kitais teisės aktais, taip pat *pagalbos* principas, reiškiantis, kad visuomenei teikiama pagalba pasinaudoti galimybe gauti informaciją. Asmenų prašymų nagrinėjimo ir jų aptarnavimo viešojo administravimo institucijose, įstaigose ir kituose viešojo administravimo subjektuose taisyklių 47 punkte įtvirtinta nuostata, pagal kurią atsakymai turi būti parengiami atsižvelgiant į prašymo turinį.

Seimo kontrolierius, tyrimo metu įvertinęs aukščiau minėto Savivaldybės administracijos

2016-03-01 rašto Nr. (33.200)2-1003 turinį, kuriuo Savivaldybės administracija pateikė atsakymą į Kreipimąsi, pažymi:

13.1. Švietimo ir mokslo ministerija savo 2016-02-15 rašte Nr. SR-617 nurodė sprendimo priėmimo tvarką, pasiūlymų teikimą, svarstymą ir dėl to persiuntė Kreipimąsi Savivaldybei, prašydama atsakyti Mokyklos bendruomenės nariams. Iš tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktos informacijos **nebuvo nustatyta**, kad Savivaldybės administracija, gavusi Kreipimąsi ir susipažinusi su jame pateiktais Mokyklos bendruomenės argumentais, būtų pakartotinai kreipusis į Švietimo ir mokslo ministeriją dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinklo pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano projekto vertinimo. Atsižvelgiant į tai, Seimo kontrolieriaus nuomone, Savivaldybės administracijos 2016-03-01 rašte Nr. (33.200)2-1003, kuriuo atsakoma į Kreipimąsi, netikslingai cituojamas Švietimo ir mokslo ministerijos teiginys, kad Mokyklos reorganizavimas yra pakankamai pagrįstas (pažymos 4.5.3 punktas);

13.2. nesutiktina su 2016-03-01 rašte Nr. (33.200)2-1003 Savivaldybės administracijos pateikta pozicija, kad Mokykla nesuformulavo argumentuotų siūlymų dėl Kauno miesto savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų tinkle pertvarkos 2016-2020 metų bendrojo plano projekto tobulinimo (pažymos 4.5.4 punktas). Tyrimu metu įvertinus Kreipimosi *turinį*, nustatyta, jog jame pateikti konkretūs Mokyklos bendruomenės motyvuoti argumentai (pastebėjimai), kodėl netikslinga reorganizuoti Mokyklą prijungiant ją prie E (pažymos 4.3.1 – 4.3.6 punktai);

13.3. Savivaldybės administracijos 2016-03-01 atsakyme Nr. (33.200)2-1003 glaustai pasisakoma tik dėl Mokyklos direktorės ir Mokyklos tarybos pirmininko 2016-01-22 rašte Nr. (1.9)SR-13 pateikto siūlymo Mokyklos patalpas perleisti kitų įstaigų reikmėms (pažymos 4.5.4 punktas), tačiau nepateikiama jokios informacijos (motyvuotos Savivaldybės administracijos pozicijos) apie Kreipimesi išdėstytus papildomus Mokyklos bendruomenės argumentus, sietinus su Mokyklos reorganizavimo netikslingumu;

13.4. Seimo kontrolierius taip pat pažymi, jog dabartinis teisinis reguliavimas nenumato, kiek laiko gali tęstis argumentų (pozicijos) derinimo tarp suinteresuotų asmenų procesas, sprendžiant su mokyklų reorganizavimo tikslingumu susijusius klausimus. Šiuo atveju yra neaišku, ar Savivaldybė privalo vertinti papildomai pateiktus Mokyklos, Mokyklos bendruomenės argumentus. Taigi, procesas gali užsitęsti. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijos nuostatų 8.34 punkte įtvirtintomis nuostatomis, Švietimo ir mokslo ministerija rengia įstatymų, Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų ir kitų teisės aktų projektus, teikia pasiūlymus dėl atitinkamų įstatymų ir kitų teisės aktų rengimo ir tobulinimo. Atsižvelgiant į tai, Seimo kontrolierius rekomenduoja Švietimo ir mokslo ministerijai tobulinti teisinį reglamentavimą, tikslinant nuostatas, numatančias argumentų (pozicijos) derinimo tarp suinteresuotų asmenų proceso tvarką ir (ar) terminus, sprendžiant su mokyklų reorganizavimo tikslingumu susijusius klausimus.

Apibendrinant, konstatuotina, kad Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmai (neveikimas), susiję su Kreipimosi nagrinėjimu ir atsakymo 2016-03-01 raštu Nr. (33.200)2-1003 teikimu, laikytini netinkamais, t. y. Savivaldybės administracija nesilaikė teisės aktuose įtvirtintų informacijos išsamumo, tikslumo, pagalbos principų, dėl to buvo pažeista Pareiškėjos ir kitų suinteresuotų asmenų teisė į gerą viešąjį administravimą. Atsižvelgiant į tai, siūlytina Savivaldybės administracijai pakartotinai išnagrinti Kreipimąsi ir pateikti suinteresuotiems asmenims motyvuotą, aktualiomis teisės aktų nuostatomis ir faktinėmis aplinkybėmis pagrįstą atsakymą raštu (prireikus, įgyvendinant tarnybinio bendradarbiavimo principą, konsultuojantis su kitomis institucijomis). Seimo kontrolieriaus nuomone, Savivaldybės administracijai taip pat tikslinga imtis priemonių, jog ateityje, nagrinėjant pareiškėjų kreipimusis, atsakymai būtų parengiami atsižvelgiant į prašymų turinį.

14. Seimo kontrolierius taip pat pažymi, kad Kreipimasis su jame išdėstytais pasiūlymais tiek iš Mokyklos bendruomenės narių, tiek ir persiūstas iš Švietimo ir mokslo ministerijos, Savivaldybėje buvo gautas iki Savivaldybės tarybos sprendimo reorganizuoti Mokyklą,

prijungiant ją prie E, priėmimo.

Atkreiptinas dėmesys į tai, jog Mokyklų, vykdančių formaliojo švietimo programas, tinklo kūrimo taisyklių 38 punkte reglamentuojama, kad kiekvienoje Mokyklų tinklo pertvarkos stadijoje visuomenei teikiama informacija apie vykstančius procesus. Pareiškėjos 2016-04-07 skundo tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktoje informacijoje Savivaldybės administracija nurodė, kad Kreipimesi nurodyti argumentai jau buvo aptarti su Mokyklos bendruomene „*individualių pokalbių, susitikimų su Mokyklos taryba metu*“ ir „*naujų argumentų Kreipimesi nebuvo nurodyta*“ (pažymos 5.1.2 punktas). Tačiau, kaip minėta aukščiau, 2016-10-20 pakartotiniame skunde Seimo kontrolieriui Pareiškėja nurodė, jog „*to niekada nebuvo*“. Atsižvelgiant į tai, tyrimo metu Seimo kontrolieriui kilo abejonių, ar Kreipimesi pateikti argumentai iš tikrųjų buvo aptarti su Mokyklos bendruomene.

Pareiškėjos 2016-04-07 skundo tyrimo metu Seimo kontrolieriui pateiktoje informacijoje Savivaldybės administracija taip pat nurodė, jog „*kadangi Savivaldybės administracija nevertina Savivaldybės tarybos sprendimų, o juos vykdo, todėl į 2016 m. vasario 9 d. Mokyklos bendruomenės Kreipimąsi [...] buvo atsakyta Savivaldybės administracijos 2016 m. kovo 1 d. raštu Nr. (33.200)R-1003, informuojant [...] apie pagrindinius Savivaldybės tarybos sprendimų motyvus, nes Savivaldybės taryba klausimo sprendimo neatidėjo, kaip buvo prašoma, o priėmė balsų daugumą*“ (pažymos 5.1.2 punktas). Šiame kontekste Seimo kontrolierius atkreipia dėmesį į tai, kad, vadovaujantis Vietos savivaldos įstatymo 30 straipsnio 2 dalies 6 punktu, Savivaldybės administracija rengia savivaldybės institucijų sprendimų ir potvarkių projektus bei teikia su tuo susijusių medžiagą. Pažymėtina, kad Savivaldybės administracija taip pat atsakinga už tai, kad būtų laikomasi procedūrinių reikalavimų tiek Savivaldybės tarybos sprendimų priėmimo procese, tiek rengiant atsakymus į Pareiškėjų paklausimus. Atsižvelgiant į Pareiškėjos 2016-10-20 pakartotiniame skunde nurodytas aplinkybes (pažymos 2.5 punktas), tyrimo metu Seimo kontrolieriui kilo abejonė, ar Savivaldybės administracija Savivaldybės tarybai pateikė visus su Mokyklos reorganizavimu susijusius dokumentus ir visą informaciją (įtraukiant ir Kreipimesi nurodytą informaciją), o tai galėjo turėti įtakos Savivaldybės tarybos sprendimo priėmimui, tačiau šiuo klausimu Seimo kontrolierius nepasisako, nes Seimo kontrolieriaus kompetencijai nepriskirtina vertinti savivaldybių tarybų veiklos, be to, šie klausimai yra nagrinėjami teisme.

15. Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, Pareiškėjos pakartotinis skundas dėl Savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), susijusių su Kreipimosi nagrinėjimu ir atsakymo suinteresuotiems asmenims teikimu, pripažintinas pagrįstu.

III. SEIMO KONTROLIERIAUS SPRENDIMAS

16. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 22 straipsnio 1 dalies 1 punktu, Seimo kontrolierius nusprendžia:

Pareiškėjos Kauno „A“ pagrindinės mokyklos bendruomenės narės X 2016-10-20 pakartotinio skundą dėl Kauno miesto savivaldybės administracijos pareigūnų veiksmų (neveikimo), netinkamai išnagrinėjus 2016-02-09 Mokyklos bendruomenės kreipimąsi raštu, pripažinti pagrįstu.

IV. SEIMO KONTROLIERIAUS REKOMENDACIJOS

17. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 1, 14 ir 17 punktais, Seimo kontrolierius *Kauno miesto savivaldybės administracijai* rekomenduoja:

17.1. atsižvelgiant į šioje pažymoje konstatuotas aplinkybes (pažymos 10 punktas), pateikti Seimo kontrolieriui dokumentus (informaciją), patvirtinančius Seimo kontrolieriaus 2016-07-13 pažymoje Nr. 4D-2016/2-504 nurodytos rekomendacijos įgyvendinimą;

17.2. atsižvelgiant į šioje pažymoje konstatuotas aplinkybes (pažymos 13 punktas), pakartotinai išnagrinėti Kauno „A“ pagrindinės mokyklos bendruomenės 2016-02-09 kreipimąsi ir pateikti suinteresuotiems asmenims motyvuotą, aktualiomis teisės aktų nuostatomis ir faktinėmis aplinkybėmis pagrįstą atsakymą raštu (prireikus, įgyvendinant tarnybinio bendradarbiavimo principą, konsultuojantis su kitomis institucijomis);

17.3. imtis priemonių, jog ateityje, nagrinėjant pareiškėjų kreipimusis, atsakymai būtų parengiami atsižvelgiant į kreipimąsi turinį.

18. Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo kontrolierių įstatymo 19 straipsnio 1 dalies 8 punktu, Seimo kontrolierius *Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerijai* rekomenduoja:

atsižvelgiant į šioje pažymoje konstatuotas aplinkybes (pažymos 13.4 punktas), tobulinti teisinį reglamentavimą, tikslinant nuostatas, numatančias argumentų (pozicijos) derinimo tarp suinteresuotų asmenų proceso tvarką ir (ar) terminus, sprendžiant su mokyklų reorganizavimo tikslingumu susijusius klausimus.

Apie rekomendacijų nagrinėjimo rezultatus prašytume informuoti Seimo kontrolierių iki **2017-04-03**.

Seimo kontrolierius

Raimondas Šukys